

Workshop k problematice intervenční epidemiologie

Workshop on intervention epidemiology

Jozef Dlhý

Dne 19. května 2010 se v sídle ECDC konal workshop k výměně zkušeností a diskusi o perspektivách dalšího rozvoje spolupráce v oblasti školení zaměřeného na intervenční epidemiologii. Odborná část jednání byla připravena a vedena pracovníky sekce pro školení oddělení připravenosti a reakce Dr. Bosmanem a Dr. Příkazským a z procedurálního hlediska zaštitěna Dr. Petrakovou ze sekce pro vnější vztahy a koordinaci mezinárodní spolupráce.

Cílem workshopu byla výměna zkušeností nabytých od března 2007, kdy proběhlo v Praze jednání, jehož hlavním výstupem bylo stanovení nově budovaných školících míst v rámci systému EPIET, a to v Maďarsku, Rakousku a v ČR. Od zástupců těchto zemí, reprezentujících především kompetentní orgány pro školení, se předem očekávalo, že se podělí o zkušenosti z fungování svých školících míst a že společně pojmenují dosavadní obtíže při realizaci školících aktivit. Na workshop byli přizváni taktéž zástupci Slovenska, Polska, Portugalska, Bulharska, Lotyšska a Rumunska, protože tyto země se v období od roku 2007 rozhodly zahájit činnosti školících míst EPIET. Zástupci Rakouska, Rumunska a Lotyšska se ve finále workshopu nezúčastnily. Dalším důvodem pro ECDC zorganizovalo tuto akci je skutečnost, že od doby konání pražského setkání v roce 2007 vyvinulo ECDC řadu nových aktivit zaměřených na podporu prevence v oblasti přenosných nemocí, jejichž efektivita by měla být průběžně diskutována a vyhodnocována. Předem avizovaným záměrem ECDC bylo, že během workshopu budou pojmenovány možnosti jak cestou střediska podporovat a propagovat regionální spolupráci v oblasti školících aktivit směrem k prevenci a kontrole přenosných nemocí.

Součástí úvodu jednání byly krátké prezentace se zaměřením na školící programy v oblasti veřejného zdravotnictví v zúčastněných zemích. Zástupci ECDC v rekapitulaci školících aktivit střediska uvedli s ohledem na země, které se workshopu zúčastnily, že doposud byl v oblasti prevence a kontroly přenosných nemocí proškolen následující počet expertů: 51 z Maďarska, 38 z ČR, 37 ze Slovenska, 37 z Polska a 36 z Bulharska. Nadále však i přesto zůstávají napříč EU značné rozdíly v praktickém využití metod intervenční epidemiologie, proto je důležité vytvořit národní strategie edukace v dané oblasti, jejichž součástí bude i určení metod správného výběru kandidátů pro školení v oblasti veřejného zdravotnictví. Je nutné přitom vycházet z národních tradic, nepokoušet se za každou cenu o dokonalou harmonizaci v rámci celé EU.

V další části jednání proběhly diskuse v užších pracovních skupinách, přičemž každá z nich měla s ohledem na perspektivy zlepšení edukace v intervenční epidemiologii ve své zemi za úkol odpovědět na otázky, které se týkaly možnosti uplatnění metody školení školitelů, role

ECDC při stanovení kritérií pro výběr školitelů z řad odborníků členských států, kritérií pro evaluaci školení, možnosti edukace v oblasti medicíny založené na důkazu, možnosti edukace v rámci FETP (Field Epidemiology Training Programmes) včetně její certifikace na národní a mezinárodní úrovni a konečně motivace zdravotnických pracovníků směrem k výše uvedeným aktivitám.

Prakticky všichni pozvaní účastníci se shodli v tom, že minimálně s ohledem na místní časové a jazykové limity pracovníků epidemiologie resp. veřejného zdravotnictví nelze nadále spatřovat těžiště edukace v oblasti intervenční epidemiologie cestou ECDC pouze ve školeních typu kurzů v Debrecínu (kterého se mj. zúčastnil už i nezanedbatelný počet epidemiologů z ČR). Naznačenou možnost prohlubování znalostí v dané oblasti edukací, která by byla odborně zaštitěna domácími školiteli vyškolenými ECDC (Training the Trainers) nikdo z pozvaných neoponoval, naopak většinou byla přijata velice kladně. Za Slovensko, Česko a Maďarsko bylo shodně řečeno, že tuto spolupráci s ECDC vítají s ohledem na diskrepanci mezi počtem terénních epidemiologů a kvantem plněných úkolů. Mimo jiné bylo upozorněno na poněkud odlišný systém notifikace infekčních onemocnění v těchto zemích, který se promítá také do vyššího počtu podrobně šetřených a evidovaných případů. Všechny uvedené země shodně konstatovaly, že zájem o práci v oblasti veřejného zdravotnictví je zde ovlivněn velice nízkým „social image“ včetně platového ohodnocení.

Závěru jednání byl přítomen nový ředitel ECDC Marc Sprenger, který si od všech zúčastněných vyžádal klíčové sdělení, týkající jejich představ s ohledem na zlepšení spolupráce s ECDC v oblasti školení. Zástupci participujících států prakticky shodně konstatovali ochotu rozvíjet domácí edukaci v oblasti intervenční epidemiologie cestou Training the Trainers pod záštitou ECDC.

Poznámka:

V době konání workshopu probíhaly pohovory s novým uchazeči o dvouleté školení EPIET. Víc než dobrou zprávou je, že ČR má novou, v pořadí 3. úspěšnou uchazečku o tento kurz, kterou se po absolvování letošních pohovorů stala MUDr. Petra Matulková z Katedry epidemiologie Fakulty vojenského zdravotnictví UO v Hradci Králové. Dr. Matulková byla přijata na školící místo v Anglii.

V Praze 11. června 2010

Jozef Dlhý
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Palackého náměstí 4
128 04 Praha 2
jozef.dlhy@mzcr.cz